

Dosarul nr.3ra-1411/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (P.Harmaniuc)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I.Muruianu, A.Minciuna, N.Budăi)

Î N C H E I E R E

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Madan Liuba, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Madan Liuba împotriva Consiliului comunal Trușeni, intervenient accesoriu Primăria comunei Trușeni cu privire la repunerea în termen a cererii prealabile și contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Madan Liuba și a fost menținută hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 28 august 2017, Madan Liuba a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Trușeni, solicitând repunerea în termen pentru înaintarea cererii prealabile și a cererii de chemare în judecată, anularea deciziei Consiliului comunal Trușeni, nr. 1/4 din 28 ianuarie 2011, în partea transiterii terenului cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,1121, situat în XXXXX, în folosință satului Trușeni.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, în temeiul hotărârii Primăriei comunei Trușeni, r-nul Strășeni nr. 13.5 din 26 mai 1992, este deținător al terenului situat în XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX.

A menționat Madan Liuba că după ce a fost construită casa pe terenul cu nr. cadastral XXXXX, a început să prelucreze terenul aferent situat în XXXXX, nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,1121 ha.

A susținut că s-a adresat de mai multe ori către Consiliul comunal Trușeni cu solicitarea de a transmite terenul în proprietate, însă prin Decizia Consiliului comunal

Trușeni nr. 1/4 din 28 ianuarie 2011, terenul a fost transmis în folosința comunității satului Trușeni, iar prin Decizia Consiliului comunal Trușeni din 18 martie 2016, a fost transmis în folosință lui Isacov Nicolae pentru construcția unei biserici.

A afirmat că nu a fost înștiințată despre petrecerea licitației, chiar dacă se cunoștea că are intenția să obțină terenul respectiv în posesie și folosință.

A explicat că conform art. 322 alin. (1) Cod civil, are dreptul să obțină dreptul de proprietate asupra terenului, întrucât l-a posedat timp de 25 ani, iar refuzul Consiliului comunal Trușeni de a-i transmite terenul în proprietate, îi încalcă drepturile.

A relatat că la data de 29 iunie 2017 s-a adresat către Consiliul comunal Trușeni cu o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea Deciziei nr. 1/4 din 28 ianuarie 2011, însă cererea a fost respinsă.

Prin hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a respins ca fiind nefondată acțiunea depusă de Madan Liuba.

Prin decizia din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Madan Liuba și a fost menținută hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că Madan Liuba a solicitat repunerea în termen pentru înaintarea cererii prealabile și a cererii de chemare în judecată.

Astfel, prin prisma art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că, dacă pîrîtul nu a atenționat asupra faptului de omitere a termenului de prescripție de către reclamant, atunci instanța de judecată sau alt organ jurisdicțional, împuternicit cu soluționarea cauzei, nu poate din oficiu să refuze în acțiune pe motivul omiterii termenului de prescripție. Or, în acest sens, concluzia primei instanțe precum că solicitarea de repunere în termen reprezintă o cerință în raport cu care nici unul din participanții la proces în a căror favoare a curs prescripția, nu au invocat-o, este una întemeiată și legală.

Cu referire la fondul cauzei, instanța de apel a precizat că conform art. 10 al Legii cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale nr. 523 din 16 iulie 1999, dreptul de proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale este recunoscut și apărut de lege. Statul garantează condiții juridice pentru exercitarea dreptului de proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale egale condițiilor juridice de exercitare a dreptului la orice altă formă de proprietate. Nimeni nu are dreptul să retragă în mod forțat patrimoniul proprietarului public, cu excepția cazurilor prevăzute de legislația în vigoare, precum și să ceară comasarea bunurilor acestuia cu bunurile altui proprietar. Proprietarul public este în drept să dispună de bunurile proprii după cum crede de cuviință, fără a încălca legislația.

Instanța de apel a conchis că bunul imobil - teren cu suprafața de 0,1121 ha, nr. cadastral XXXXX, aparține administrației publice locale, dreptul de proprietate fiind înscris în temeiul deciziei Consiliului local nr. 1/4 din 28 ianuarie 2011, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile (f.d.77). Astfel, oportunitatea atribuirii lotului de teren, îi aparține proprietarului, Consiliului comunal Trușeni, care la data de 18 martie 2016, prin decizia nr. 2/20 a acceptat construcția unei biserici pe terenul administrației publice locale cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,1121 ha, situat în XXXXX, fiind atribuit terenul menționat în folosință gratuit, pe un termen nelimitat, fără dreptul de a fi schimbată destinația sau privatizat (f.d.41).

Or, prin prisma art. 14 alin. (2) lit. c) al Legii privind administrația publică locală, Consiliul local decide darea în administrare, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii.

Astfel, instanța de apel a relatat că dreptul de proprietate asupra bunului imobil aflat în litigiu, aparține Consiliului comunal Trușeni.

Mai mult ca atât, prin decizia Consiliului comunal Trușeni din 29 septembrie 2017 cu privire la atribuirea a 0,1121 ha de teren, a fost respinsă cererea apelantei Madan Liuba de atribuire a suprafeței de teren adiacent nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,1121 ha, decizie care nu a fost contestată, or, nemijlocit acest act administrativ impune restricții apelantei întru atribuirea terenului pretins.

Subsidiar, instanța de apel a respins și argumentul apelantei Madan Liuba precum că nu a fost înștiințată despre organizarea licitației cu privire la terenul litigios, or, omisiunea acesteia de a participa la licitație nu poate constitui temei de anulare a actului administrativ.

La 26 iulie 2018 Madan Liuba, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Madan Liuba, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți

participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Madan Liuba, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a

probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Madan Liuba, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Madan Liuba, reprezentată de avocatul Ludmila Bîrcă.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru